

Załącznik Nr 1

do Zarządzenia Nr 9/2015 Wójta Gminy Wilkowice z dnia 21 stycznia 2015 roku w sprawie: wprowadzenia zasad rachunkowości przy użyciu programów komputerowych oraz rejestru aktualnych wersji oprogramowania stosowanych do prowadzenia ksiąg rachunkowych.

Oprogramowanie autorstwa ZUI Rekord a Ustawa o rachunkowości

Przedmiotem niniejszego opracowania jest zebranie i usystematyzowanie zagadnień zgodności informatycznych systemów: Finansowo – Księgowego, Budżet, Środki Trwałe, Faktura, Magazyn oraz systemu Płacowego – Kadrowego autorstwa firmy REKORD ze znowelizowaną Ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r.(zwaną dalej ustawą). Ustawa określa precyzyjnie wymogi stawiane komputerowym systemom przetwarzania danych w rachunkowości.

1. System Finansowo – Księgowy:

System finansowo-księgowy (FK) jest pakietem programowym przeznaczonym do obsługi sfery finansowo-księgowej w urzędzie administracji samorządowej lub państwowej. Wchodzi w skład **informatycznego systemu rachunkowości**, do którego można zaliczyć ponadto **zasoby danych** i **organizację systemu**, czyli tworzenie **warunków do wdrożenia systemu i jego prawidłowej eksploatacji**.

Zaprojektowanie i wykonanie systemu FK przez firmę REKORD zapewnia jego pełną zgodność z zasadami określonymi przez wspomnianą wyżej ustawę, a zwłaszcza:

- istotność - zaspokajanie potrzeb informacyjnych użytkowników,
- wiarygodność - zachowanie rzetelności i bezbłędności prowadzonych ksiąg, uwzględnianie wszystkich operacji podlegających obowiązkowi ewidencji, dokumentację operacji prawidłowo sporządzonymi zapisami, emitowanie informacji wynikowych,
- prawidłowość - zgodność prowadzenia rachunkowości z normami i przepisami prawnymi,
- przejrzystość - zarówno co do prowadzenia ksiąg jak i łatwości prowadzenia kontroli,
- ochronę danych - narzędzia umożliwiające zabezpieczanie informacji na nośnikach magnetycznych i w postaci wydawnictw przenoszonych na nośniki trwałe.

Kluczową funkcją systemu stała się, w myśl ustawy, funkcja księgowania dzienników i kontroli ich zgodności z księgą główną. W wyniku jej działania generowane są dzienniki częściowe, grupujące operacje gospodarcze według ich rodzajów (art.13 i 14 ustawy). Chronologiczne zapisy w dzienniku są kolejno numerowane, a sumy zapisów (obroty) liczone w sposób ciągły. Księgowanie dzienników powoduje również:

- ujmowanie w dzienniku wyłącznie zapisów sprawdzonych (a nie tylko zarejestrowanych),
- niedostępność zbioru do modyfikacji poza wprowadzaniem dowodów korekt księgowych,
- kolejne numerowanie zapisów,
- automatyczną kontrolę ciągłości zapisów obrotów przenoszonych na konta księgi głównej, na konta analityczne oraz z rejestrów księgowych do dzienników.

Wydruk dziennika składa się z automatycznie numerowanych stron, z oznaczeniem pierwszej i ostatniej, jest sumowany na kolejnych stronach w sposób ciągły w roku obrotowym i oznaczony nazwą programu przetwarzania.

Funkcja "księgowanie dzienników" może być uruchamiana wielokrotnie w ciągu miesiąca obrotowego. Każde jej uruchomienie powoduje zapis do dziennika z jednoczesną blokadą możliwości korekty w rejestrach księgowych. Celem uniknięcia ujmowania w dziennikach zapisów niesprawdzonych zaleca się uruchamianie tej funkcji raz w miesiącu przed wydrukiem zestawień i zamknięciem miesiąca.

Zgodnie z art.15 poz.2 ustawy zapisy na określonych kontach księgi głównej dokonywane są w kolejności chronologicznej. Podstawą uporządkowania chronologicznego jest data księgowania. Datę tę należy określić dla każdego wprowadzanego dowodu; system kontroluje czy wczytana data nie jest wcześniejsza od ostatnio wprowadzonej, oraz od daty dokumentu.

W zestawieniach obrotów i sald (analitycznych i syntetycznych) wprowadzono pozycję "obroty narastająco od początku roku" (zamiast pozycji "obroty narastająco od początku roku łącznie z BO"). Bilans otwarcia na wyżej wymienionych zestawieniach ujmowany jest w oddzielnej pozycji (art.18).

Ochrona danych. Nadawanie uprawnień

Wytyczne dotyczące ochrony danych przedstawiono w rozdziale 8 ustawy o rachunkowości. System ochrony danych należy rozpatrywać w trzech aspektach: stworzenia odpowiednich warunków techniczno-organizacyjnych eksploatacji systemu, mechanizmów programowych, oraz archiwowania i przechowywania danych.

Pierwsze z nich polegają m.in. na zabezpieczeniu pomieszczeń (ochrona przeciwpożarowa, zasilanie elektryczne, dostęp do pomieszczeń), starannym doborze sprzętu, zastosowaniu urządzeń zapewniających niezakłóconą pracę komputera, np. bezprzerwowych zasilaczy awaryjnych (UPS).

Program ogranicza dostęp do danych między innymi poprzez konieczność podania hasła w momencie uruchamiania systemu. Hasło to jest przypisane konkretnemu użytkownikowi. Podczas wpisywania nie pojawia się ono na ekranie. Ma to na celu zabezpieczenie przed podpatrzeniem go przez osoby postronne.

Nierozzerwalnie z symbolem użytkownika i hasłem wiąże się problem ograniczenia dostępu do niektórych funkcji systemu. Przy instalacji systemu należy zakodować ilość użytkowników, nadać im hasła oraz określić dostępność funkcji dla każdego z nich. Dotyczy to zarówno funkcji ogólnych znajdujących się na najwyższym "poziomie" systemu w tzw. menu, jak i tych najbardziej szczegółowych przypisanych do poszczególnych elementów okna tzw. komponentów. System blokowania dostępu przydatny jest zwłaszcza w odniesieniu do

funkcji niosących z sobą, jeśli są wykonane w nieodpowiednim momencie lub przez nieodpowiedzialnego operatora, niebezpieczeństwo utraty danych (np. zamykanie miesiąca itp.). Z punktu widzenia zakresu posiadanych uprawnień dzieli się użytkowników na dwie grupy: aktywnych i biernych. Status "aktywnego" pozwala na pełną obsługę dostępnych funkcji, natomiast użytkownik "bierny" nie ma możliwości ingerencji w bazy danych pomimo formalnej dostępności do określonych funkcji programu różni się zakresem osoby uprawnione do wykonywania tych samych funkcji programu różni się zakresem dostępnych działań. Np. jedna z nich może zarówno dopisywać pozycje do katalogu kontrahentów lub korygować zawartość już istniejących, a druga tylko korygować dane, przy czym obie pozbawione są prawa do usuwania pozycji.

Generalnie operację kodowania dostępu do systemu dokonuje osoba instalująca i wdrażająca program. Dla użytkowników zainteresowanych samodzielną obsługą uprawnień, co jest uzasadnione zwłaszcza w przypadku pracy sieciowej, producent dostarcza program kodujący (ADMIN) wraz z odpowiednim opisem.

Pożądane jest, aby administrator systemu sporządził wykaz osób uprawnionych do pracy z systemem podając nazwisko, kod, hasło oraz uprawnienia (spis funkcji dostępnych) poszczególnych operatorów. Dostęp do tego typu dokumentu powinno posiadać ograniczone grono osób i korzystać z niego w sytuacjach awaryjnych, np. podczas nieobecności administratora. W przypadku, gdy operator podczas wywoływania systemu poda zły symbol lub złe hasło, na ekranie pojawi się stosowny komunikat.

Jeśli podane hasło było prawidłowe następuje sprawdzenie czy użytkownik o danym kodzie już nie pracuje w systemie.

Równolegle z ograniczeniami programowymi administrator systemu może sterować dostępem do systemu za pomocą mechanizmów zawartych w stosowanym oprogramowaniu sieciowym.

Istotnym problemem z punktu widzenia zachowania ciągłości pracy jest ochrona i właściwe przechowywanie przetwarzanych danych. Pod pojęciem ochrony danych rozumiane jest zabezpieczenie informacji przed dostępem do nich osób niepowołanych, a także zapewnienie możliwości ich odzyskania w przypadku awarii systemu. Dla zmniejszenia ryzyka ewentualnej utraty danych należy tworzyć kopie systemu, stanowiące jego replikę na dysku twardym, bądź na innym nośniku, np. dyskietce, płycie CD lub taśmie magnetycznej. Kopiowanie powinno odbywać się na inny dysk niż ten, na którym eksploatowany jest system, np. w przypadku sieci, gdy katalog bieżący znajduje się na dysku sieciowym, korzystne jest tworzenie kopii na dysku lokalnym jednej ze stacji roboczych. Częstotliwość wykonywania kopii awaryjnych pozostaje do uznania użytkownika. Przy instalacji systemu tworzony jest z reguły katalog przeznaczony do przechowywania kopii awaryjnej. Jego zawartość jest odnawiana w momencie kopiowania.

Jeżeli w czasie awarii nastąpi uszkodzenie lub zniszczenie zbiorów z danymi należy zwrócić się do producenta w celu ustalenia zakresu strat i przywrócenia funkcjonalności programu. Może zdarzyć się jednak, że jedynym rozwiązaniem staje się odzyskanie danych z

kopii. Dlatego niezmiernie istotne jest częste sporządzanie tych kopii co ogranicza do minimum konieczność powtórnego wprowadzania utraconych dokumentów. Operacja ta powinna być traktowana jako ostateczność bowiem jej wykonanie równoznaczne jest z usunięciem zbiorów z katalogu z bieżącymi danymi.

Ważne jest zabezpieczenie systemu przed wirusami, co wymaga instalacji systematycznie aktualizowanych wersji programów antywirusowych.

Istotnym elementem składowym systemu informatycznego rachunkowości jest dokumentacja eksploatacyjna (czasami nazywana również dokumentacją użytkownika). Instrukcja dostarczana każdorazowo z systemem ma spełniać rolę takiej dokumentacji. Zawiera ona informacje zapoznające użytkownika z:

- zakresem i funkcjami realizowanymi przez system,
- algorytmami przetwarzania danych
- zestawem informacji możliwych do otrzymania za pośrednictwem systemu,
- zasadami ochrony danych,
- powiązaniem między podsystemami rachunkowości i systemami współpracującymi z systemem FK,
- zasadami organizacji procesu wdrożenia systemu i jego bieżącej eksploatacji.

Specyfikacja zbiorów

Informacje wprowadzane do systemu przez operatora oraz dane powstałe jako wynik działania programu zawarte są w jednej bazie danych wspólnej dla wszystkich aplikacji działających u konkretnego użytkownika. Jest to zintegrowana baza danych o nazwie ORGAN.FDB – dla rachunkowości budżetu gminy lub JEDNOSTKA.FDB – dla rachunkowości jednostki budżetowej. W ramach jej struktury wewnętrznej, która decyduje o alokacji danych, wyróżnia się tzw. tabele. Część z nich stanowi podstawowe elementy systemu księgowego, zawierające najistotniejsze dane, część natomiast to zbiory o znaczeniu pomocniczym. Do tabel głównych zaliczamy:

F_KSF	stany księgowe i salda na kontach bilansowych
F_KSFP	stany księgowe i salda na kontach pozabilansowych
F_KONTRAH	transakcje dla kont rozrachunkowych
F_TRADOW	nagłówki dokumentów
F_TRAXX	pozycje dokumentów
F_TRAXXV	dane VAT
F_TRAFK	szczególne dot. pozycji dokumentów
F TRABUD	szczególne dot. zapisów budżetowych
F_TRAWS	szczególne dot. zapisów wg klasyfikacji wydatków strukturalnych
F_PLANKONT	plan kont

Struktura tabel

Dla wybranych tabel zbiorów przedstawiono poniżej wykaz pól wraz z krótkim opisem ich zawartości.

Stany księgowe i salda na kontach bilansowych F_KSF

ROK	rok obliczeniowy
MC	przyjmuje wartości 0..12.. (0=bilans otwarcia)
ODDZIAL	symbol oddziału
KONTO	symbol konta księgowego
STANWN	stan WN m-ca poprzedniego + obroty WN m-ca obliczeniowego
STANMA	stan MA m-ca poprzedniego + obroty MA m-ca
SALDOWN	saldo WN konta
SALDOMA	saldo MA konta
MCWN, MCMA, SKWN, SKMA	permanentne 0, pola nieużywane

Stany księgowe i salda na kontach pozabilansowych F_KSFP

Tabela tożsama strukturalnie i funkcjonalnie z F_KSF

Transakcje dla kont rozliczeniowych F_KONTRAH

ID_KONTRAH	identyfikator kontrahenta nadawany przez system
ID_TRAFK	identyfikator transakcji wg F_TRAFK
TRESC1	nr rozrachunkowy
TRESC2	nr rozrachunkowy kontraktu
WARZAP	znacznik rodzaju rozrachunku (0=faktura, 1=zapłata)
DATA	data rozrachunku (data faktury)
TERMIN	termin płatności lub Null
ZAPLATA	data zapłaty lub Null
KWOTAWN	wartość transakcji WN
KWOTAMA	wartość transakcji MA
SYMBOL	symbol kontrahenta
ID_FRY	id faktury wg systemu fakturowania

Nagłówki dokumentów F_TRADOW

ID_TRADOW	unikalny, niewidoczny dla użytkownika identyfikator rekordu
ROK	rok obliczeniowy
ODDZIAL	symbol oddziału
REJESTR	rejestr księgowy
TYP	typ dokumentu księgowego
NUMER	numer dokumentu w ramach typu
REJ_NUMER	numer dokumentu w ramach rejestru
DATA	data księgowania

MC	miesiąc obliczeniowy, w ciężar którego wprowadzono dokument
ZAKSIEG	status dokumentu (0-wprowadzony/zaimportowany, 1-zbilansowany, 2-zaksięg. wstępnie, 3-zaksięg. z dziennikami, -1-niezbilansowany)
OPERATOR	symbol operatora, który wprowadził dokument
ROK_BO	rok dokumentu rozliczeniowego podczas tworzenia BO na podst. roku ubiegłego, dla dokumentów bieżących: 0
BIL	wskaźnik bilansowania się dokumentu
DATA_ZM	data ostatniej zmiany nagłówka dokumentu
ID_SPRAWY	identyfikator sprawy z modułu zarządzania dokumentami związanej z dokumentem księgowym.

Pozycje dokumentów F_TRAXX

ID_TRAXX	identyfikator pozycji nadany przez system
ID_TRADOW	identyfikator, wg F_TRADOW
DOWOD	nazwa dowodu źródłowego
DOWODDATA	data dowodu źródłowego (np. data KP)
OPIS	opis pozycji
DZIENNIK	lp. dziennika
LP	nr pozycji w dokumencie
POZABIL	dekret bilansowy (=0), pozabilansowy (=1)
DATA_ZAL	data założenia pozycji
OPER_ZAL	symbol operatora, który wprowadził pozycję
DATA_ZM	data ostatniej zmiany pozycji
OPERATOR	symbol operatora, który dokonał zmiany pozycji

Dane o pozycjach zawierających VAT F_TRAXXV

ID_TRAXXV	identyfikator pozycji nadany przez system
ID_TRAXX	identyfikator, wg F_TRAXX
VATREJ	numer rejestru VAT
VATSTAW	stawka VAT
VATDATA	data obowiązku podatkowego
FAKTURA	numer faktury
FAKTURADATA	data faktury
KLIENT	symbol kontrahenta
NAZWA	nazwa kontrahenta
ADRES	adres kontrahenta
NIP	NIP kontrahenta
VATMC	miesiąc obowiązku podatkowego
VATROK	rok obowiązku podatkowego
VATKOD	kod podatku VAT

Dane dotyczące pozycji F_TRAFK

ID_TRAFK	identyfikator nadawany przez system
ID_TRAXX	identyfikator, wg F_TRAXX
STRONA	księgowania (1=WN, 2=MA, 3=VAT WN, 4=VAT MA)
KONTO	symbol konta

KWOTAWN kwota WN lub permanentne zero dla strony = 2 lub 4
KWOTAMA kwota MA lub permanentne zero dla strony = 1 lub 3
KONTOPRZ konto przeciwstawne

Dane dotyczące zapisów budżetowych F_TRABUD:

ID_TARBUD identyfikator nadawany przez system
ID_TRAFK identyfikator wg F_TRAFK
SYMBOL symbol operacji budżetowej
DZIAŁdział klasyfikacji budżetowej
ROZDZIAŁ rozdział klasyfikacji budżetowej
PAR paragraf klasyfikacji budżetowej
POZ pozycja analityczna paragrafu klasyfikacji budżetowej
DB symbol dysponenta
RODZ sposób finansowania
ZADANIE symbol wg układu zadaniowego budżetu
KWOTAWN kwota WN
KWOTAMA kwota MA
OPIS opis pozycji budżetowej
NR_UM_ROZL numer rozliczeniowy umowy
NR_FR_UM_ROZL numer rozliczeniowy faktury

Dane dotyczące zapisów wg klasyfikacji wydatków strukturalnych F_TRAWS

ID_TRAWS identyfikator nadawany przez system
ID_TRAFK identyfikator wg F_TRAFK
K1 symbol klasyfikacji wydatków strukturalnych – część 1
K2 symbol klasyfikacji wydatków strukturalnych – część 2
K3 symbol klasyfikacji wydatków strukturalnych – część 3
K4 symbol klasyfikacji wydatków strukturalnych – część 4
K5 symbol klasyfikacji wydatków strukturalnych – część 5
OPIS opis pozycji
KWOTA kwota
SYMBOL symbol operacji budżetowej, wg tabeli F_TRABUD

Plan kont F_PLANKONT

ROK rok obliczeniowy
KONTO symbol konta
SYN1, SYN2, SYN3 człony syntetyczne konta o długości zadanej planem kont
ANA1, ANA2, ANA3, ANA4, ANA5, ANA6 człony analityczne konta o długości zadanej planem kont
NAZWA nazwa konta
N_Z wskaźnik charakteru konta (0 – konto rozrachunkowe należności, 1- konto rozrachunkowe zobowiązań, 2 – konto nierozrachunkowe)
POZABIL wskaźnik rodzaju konta (1 – konto pozabilansowe)
TYP wskaźnik możliwości księgowania (1 – konto syntetyczne bez możliwości księgowania, zapisy możliwe tylko na konta analityczne)

Algorytmy obliczeń

Księgowanie wstępne – pojedynczy dokument (np. przy wychodzeniu z rejestracji)

- sprawdzenie czy dekrety dokumentu bilansują się (NIE – ustawienie pola F_TRADOW ->ZAKSIEG = -1)
- obliczanie obrotów na kontach dla dekretów bilansowych sumując pola F_TRAFK ->KWOTAWN, F_TRAFK ->KWOTAMA i zapis do F_KSF ->KONTO, F_KSF ->STANWN, F_KSF ->STANMA, F_KSF ->SALDOWN, F_KSF ->SALDOMA wg klucza rok, oddział, mc, konto dla F_KSF ->mc = mc dokumentu, jeśli konto istnieje wg w/w klucza jego stan jest zwiększany o wartość obrotu, jeśli nie – stanem konta jest jego obrót + stan z ostatniego m-ca, w którym konto istnieje, jednocześnie liczone jest saldo podstawowe jako różnica stanów,

obliczanie obrotów na kontach dla dekretów pozabilansowych sumując pola F_TRAFK ->KWOTAWN, F_TRAFK ->KWOTAMA i zapis do F_KSFP ->KONTO, F_KSFP ->STANWN, F_KSFP ->STANMA, F_KSFP ->SALDOWN, F_KSFP ->SALDOMA wg klucza rok, oddział, mc, konto dla F_KSF ->mc >= mc dokumentu, jeśli konto istnieje wg w/w klucza jego stan jest zwiększany o wartość obrotu, jeśli nie – stanem konta jest jego obrót + stan z ostatniego m-ca, w którym konto istnieje, jednocześnie liczone jest saldo podstawowe jako różnica stanów,

- ustawienie F_TRADOW ->ZAKSIEG = 2

uwaga:

każdy dokument zaksięgowany wstępnie i poddawany edycji jest odksięgowywany (czyli zdejmowany ze stanów w F_KSF/F_KSFP, czyli zaksięgowany z obecnym obrotem poprzedzonym znakiem minus)

Księgowanie wstępne – całości (m-ca obliczeniowego, oddziału)

Na wstępie usuwane są rekordy z F_KSF/F_KSFP dla mc >= mc obliczeniowy. Następnie procedura przebiega jak podczas księgowania pojedynczego dokumentu

Księgowanie dzienników całości/oddziału/rejestru

- księgowanie wstępne mca >= mc_zamk+1
- raport wstępnego dla mc == mc_zmk+1
- dziennikowanie mc == mc_zmk+1 (jesli nie zachodzi b) czyli F_TRADOW.ZAKSIEG == 3 i nadanie lp. dziennika F_TRAXX.DZIENNIK == max(F_TRAXX.DZIENNIK)+1 wg klucza ROK, ODDZIAL, REJESTR, REJ_NUMER
- raport dziennikowania dla mc == mc_zmk+1 (jesli nie zachodzi b)

- e) raport wstępnego dla mc>mc_zmk+1

Zamknięcie m-ca (dla wszystkich oddziałów)

- a) generowanie raportu zgodności księgi z obrotami (dziennikami)
b) F_PARAM ->MCZAMK>=F_PARAM ->MCZAMK+1

Otwarcie roku

- a) dodanie rekordu w F_PARAM ->ROK=rok_otwierany, F_PARAM ->MCZAMK=0, F_PARAM ->ODDZIAL='*' (dla wszystkich oddziałów)
b) przeniesienie planu kont z roku ubiegłego (opcjonalnie)
c) utworzenie BO na podst. roku ubiegłego (opcjonalnie dla oddziału)

Wymagania systemu

Sprzęt, na którym będzie eksploatowany system FK musi być kompatybilny ze standardem IBM i posiadać:

- procesor 800MHz o pamięci operacyjnej rozszerzonej do minimum 256 MB
- monitor kolorowy 15", Rozdzielczość ekranu: 1024 x 768,
- stację napędu płyt CD do instalacji systemu; pożądana jest nagrywarka płyt CD,
- system operacyjny WIN 2000 PRO albo WIN XP PRO
- drukarkę laserową lub atramentową dowolnego typu.

Oprócz spełnienia wymagań sprzętowych warunkiem sprawnej eksploatacji systemu są odpowiednie kwalifikacje personelu obsługującego. W zasadzie obsługą systemu może zajmować się kilka osób. Każda z nich musi posiadać jednak umiejętności w zakresie:

- podstaw obsługi komputera i urządzeń peryferyjnych (włączanie i wyłączanie komputera i drukarki, zakładanie papieru w drukarce, znajomość klawiatury itp.),
- pracy z systemem operacyjnym WNDOWS,
- biegłej obsługi systemu FK: wprowadzania danych, uzyskiwania zestawień, znajomości funkcji systemu,
- znajomości zasad księgowości w oparciu o ustawę o rachunkowości, sporządzania rejestrów podatku VAT, sposobów dekretacji, prowadzenia rozrachunków z kontrahentami,
- obsługi programów pomocniczych typu ADMIN itp.

Celowe wydaje się powołanie w firmie administratora systemu, czyli osoby charakteryzującej się wysokimi kwalifikacjami i odpowiedzialnej za prawidłową eksploatację systemu, decydującej o dostępie użytkowników do poszczególnych funkcji systemu. Ma to duże znaczenie, gdy współpracuje on z innymi programami. W momencie wdrażania systemu administrator decyduje o odpowiedniej instalacji programu, aby dostosować go optymalnie do potrzeb użytkownika.

Administrator powinien mieć wiedzę zarówno z zakresu rachunkowości jak i informatyki. Musi dogłębnie znać eksploatowany system, jego rozwiązania projektowe i programowe. Stanowi również jedno z ogniw systemu zabezpieczenia danych reglamentując dostęp do systemu lub jego funkcji i tworząc kopie archiwalne.

Niezależnie od pieczy nad funkcjonowaniem systemu administrator powinien również dbać o sprawne działanie sprzętu, jego konserwację i materiały eksploatacyjne.

2. System Budżet:

Ochrona danych

W programie BUDŻET oprócz standardowych mechanizmów ochrony danych (hasła dostępu, ograniczanie uprawnień do poszczególnych funkcji systemu, kopie danych) zastosowano dodatkowy mechanizm polegający na ogólnym ograniczeniu dostępu użytkownikom do danych. Istnieje zatem konieczność świadomego nadania uprawnień dla konkretnego użytkownika do danych wybranego dysponenta (dysponentów) budżetowych;

Mechanizm polegający na ogólnym ograniczeniu dostępu do danych objawia się tym, że domyślnie nowy użytkownik nie ma dostępu do żadnych danych. Konieczne jest wskazanie przez administratora systemu jaki zakres danych ma być dla tego użytkownika dostępny. Do systemu wbudowana została więc funkcja (dostępna tylko i wyłącznie dla Administratora) przypisywania użytkownikowi tych symboli dysponentów (wydziałów) budżetowych, za których dane odpowiada. Po takim przypisaniu kontrola dostępu sprawdzana jest systemowo na wszystkich poziomach poprzez odpowiednie filtrowanie danych. Po zalogowaniu się do systemu użytkownik we wszystkich kartotekach, zestawieniach, analizach przegląda wyłącznie dokumenty dotyczące udostępnionych mu dysponentów.

Specyfikacja zbiorów:

Tabele główne:

F_DB_DZIAL	słownik działów i rozdziałów klasyfikacji budżetowej wg Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. nr. 107, poz. 726 z dnia 27 czerwca 2006 r.) wraz z późniejszymi zmianami;
F_DB_PARAGRAF	słownik paragrafów klasyfikacji budżetowej wg Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. nr. 107, poz. 726 z dnia 27 czerwca 2006 r.) wraz z późniejszymi zmianami;
F_DB_PLAN_B	słownik klasyfikacji budżetowej stosowanej w księgach rachunkowych;
F_DB_ZADANIE	słownik symboli zadań wg tzw. układy zadaniowego budżetu;
F_DB	słownik dysponentów budżetowych;
F_DB_GR	słownik grup dysponentów budżetowych;
F_DB_RO_ZAD	słownik sposobów finansowania;
F_RO_ZAD_GR	słownik grup rodzajów zadań;
F_DB_REJ_PLAN	nagłówki dokumentów planu budżetowego
F_DB_BUDZET	pozycje dokumentów planu wg podziałki klasyfikacji budżetowej;
F_BKOM	kartoteka jednostek nadsyłających sprawozdania (pozycji komunikacji);
F_BKOM_SPR	kartoteka sprawozdań miesięcznych jednostkowych (narastających)
F_BUDZET_SPR	dokumenty miesięczne (różnicowe) wynikające ze sprawozdań;

Tabele pomocnicze:

F_BUDTYP	słownik rodzajów operacji budżetowych;
F_UPR_DB	lista uprawnień użytkowników do poszcz. dysponentów budżetowych;
U_UZYTEKOWNICY	lista użytkowników systemu;

Struktura tabel**Słownik działów i rozdziałów klasyfikacji budżetowej** **F_DB_DZIAL**

ROK	rok budżetowy;
DZIAL	symbol działu klasyfikacji budżetowej;
ROZDZIAL	symbol rozdziału klasyfikacji budżetowej;
OPIS	nazwa wg Rozporządzenia Ministra Finansów;

Słownik paragrafów klasyfikacji budżetowej **F_DB_PARAGRAF**

ROK	rok budżetowy;
TYP	oznaczenie: 1- dochody; 2- wydatki;
PAR	symbol paragrafu klasyfikacji budżetowej;
OPIS	nazwa wg Rozporządzenia Ministra Finansów;

Słownik klasyfikacji budżetowej stosowanej w księgach rachunkowych **F_DB_PLAN_B**

ROK	rok budżetowy;
TYP	oznaczenie: 1- dochody; 2- wydatki;
DZIAL	symbol działu klasyfikacji budżetowej;
ROZDZIAL	symbol rozdziału klasyfikacji budżetowej;
PAR	symbol paragrafu klasyfikacji budżetowej;
POZ	symbol pozycji analitycznej do paragrafu;
OPIS	nazwa danej podziałki klasyfikacji budżetowej;
KONTO	łączny symbol podziałki klasyfikacji budżetowej;
ZADANIE	domyślny symbol układu zadaniowego budżetu związany z podziałką klasyfikacji budżetowej;

Słownik symboli zadań wg tzw układu zadaniowego budżetu **F_DB_ZADANIE**

ROK	rok budżetowy;
TYP	oznaczenie: 1- dochody; 2- wydatki;
ZADANIE	symbol wg tzw układu zadaniowego budżetu;
OPIS	nazwa pozycji;

Słownik dysponentów budżetowych **F_DB**

ROK	rok budżetowy;
DB	symbol dysponenta budżetowego;
GRUPA	symbol grupy dysponentów budżetowych;
OPIS	opis słowny dysponenta budżetowego;
SKROT	skrót wynikający z opisu słownego;

Słownik grup dysponentów budżetowych **F_DB_GR;**
GRUPA symbol grupy dysponentów budżetowych;
OPIS opis słowny grupy dysponentów budżetowych;

Słownik sposobów finansowania **F_DB_RO_ZAD;**
ROK rok budżetowy;
RODZAJ symbol sposobu finansowania;
GRUPA symbol grupy sposobów finansowania;
OPIS opis słowny sposobu finansowania;

Słownik grup rodzajów zadań **F_RO_ZAD_GR** ;
ROK rok budżetowy
GRUPA symbol grupy sposobów finansowania;
OPIS opis słowny grupy sposobów finansowania;

Nagłówki dokumentów planu budżetowego **F_DB_REJ_PLAN**
ID_PLAN wewnętrzny identyfikator;
PODREJESTR typ dokumentu planu;
TYP oznaczenie: 1- dochody; 2- wydatki;
NR_DOK numer dokumentu;
DATA_DOK data dokumentu;
ROK rok z daty dokumentu;
MIESIAC miesiąc z daty dokumentu;
OPIS opis słowny dokumentu planu budżetowego;
ROK_BUD rok budżetowy;
P_PIERWOTNY oznaczenie dokumentu planu pierwotnego;
ROK_KSIEG rok księgowy;
MC_KSIEG miesiąc księgowy;
P_WNW oznaczenie dokumentu planu wydatków niewygasających;

Pozycje dokumentów budżetowych wg podziałki klasyfikacji budżetowej
F_DB_BUDZET;

ID wewnętrzny identyfikator;
ID_NAGL identyfikator nagłówka wg tabeli f_db_rej_plan;
ROK rok budżetowy,
TYP oznaczenie: 1-dochody; 2-wydatki;
IDB oznaczenie: 1-plan;;
TYP_DOK typ dokumentu (zgodny z polem podrejestr tabeli f_db_rej_plan);
NR_DOK numer dokumentu (zgodny z polem nr_dok tabeli f_db_rej_plan);
LP liczba porządkowa pozycji dokumentu;
DZIAL symbol działu klasyfikacji budżetowej;
ROZDZIAL symbol rozdziału klasyfikacji budżetowej;
PAR symbol paragrafu klasyfikacji budżetowej;
POZ symbol pozycji analitycznej do paragrafu;
KONTO łączny symbol podziałki klasyfikacji budżetowej;
DB symbol dysponenta budżetowego;
RODZ symbol sposobu finansowania;

ZADANIE	symbol wg tzw układu zadaniowego budżetu;
DATA_WP	data obowiązywania;
DATA_DOK	data dokumentu;
KWOTA	kwota;
OPIS	opis operacji budżetowej;
ODDZIAL	oddział księgowy;

Kartoteka pozycji komunikacji (jednostek nadsyłających sprawozdania) F_BKOM

TYP	oznaczenie: 1-dochody; 2-wydatki;
NAZWA	nazwa pozycji komunikacji;
KOMID	wewnętrzny identyfikator;

Kartoteka sprawozdań jednostkowych narastających F_BKOM_SPR

KOMID	wewnętrzny identyfikator zgodny z tabelą f_bkom;
DATA	data sprawozdania;
XML	pole typu BLOB – zawierające treść sprawozdania;

Kartoteka dokumentów różnicowych wynikających ze sprawozdań F_BUDZET_SPR

ID	wewnętrzny identyfikator dokumentu;
ROK	rok budżetowy;
MIESIAC	miesiąc sprawozdania;
TYP	oznaczenie: 1-dochody; 2-wydatki;
IDB	oznaczenie poszczególnych kolumn sprawozdań;
DZIAŁsymbol	symbol działu klasyfikacji budżetowej;
ROZDZIAŁ	symbol rozdziału klasyfikacji budżetowej;
PAR	symbol paragrafu klasyfikacji budżetowej;
POZ	symbol pozycji analitycznej do paragrafu;
DB	symbol dysponenta budżetowego;
RODZ	symbol sposobu finansowania;
ZADANIE	symbol wg tzw układu zadaniowego budżetu;
DATA_WP	data obowiązywania;
KWOTA	kwota;
KOMID	identyfikator pozycji komunikacji wg tabeli f_bkom;

Słownik rodzajów operacji budżetowych F_BUDTYP;

SYMBOL	symbol rodzaju operacji budżetowej;
NAZWA	opis słowny rodzaju operacji budżetowej;
TYP	oznaczenie: 1- dochody; 2- wydatki;
SPRAW	wskaźnik kolumny sprawozdania budżetowego;
STRONA	oznaczenie sposobu liczenia salda (WN-MA, lub MA-WN);
WZÓR	pole umożliwiające zdefiniowanie wzoru obliczeniowego;

Lista uprawnień użytkowników do poszcz. dysponentów budżetowych F_UPR_DB;

NIDUZYTK	wewnętrzny identyfikator użytkownika wg tabeli U_UZYTKOWNICY;
DB	symbol dysponenta budżetowego;
ROK	rok budżetowy;

Lista użytkowników systemu **U_UZYTKOWNICY;**
NIDUZYTK wewnętrzny identyfikator użytkownika;
SSKROT nazwa skrócona użytkownika;
SOPIS nazwa pełna użytkownika;

3. System Środki Trwałe:

Specyfikacja zbiorów

Informacje wprowadzane do systemu przez operatora oraz dane powstałe jako wynik działania programu zawarte są w jednej bazie danych wspólnej dla wszystkich aplikacji działających u konkretnego użytkownika. Jest to zintegrowana baza danych o nazwie **RATUSZ.GDB**. W ramach jej struktury wewnętrznej, która decyduje o alokacji danych, wyróżnia się tzw. tabele. Część z nich stanowi podstawowe składniki systemu zawierające najistotniejsze dane, część zaś to tabele pomocnicze.

Do tabel głównych zaliczamy:

S_KST	kartoteki środków trwałych oraz stany wartości początkowej, umorzenia i amortyzacji dla aktualnego okresu obliczeniowego,
S_KST_ROK	stany wartości początkowej, umorzenia i amortyzacji dla BO lat ubiegłych,
F_ST_BKST12_ROK	stany wartości początkowej, umorzenia i amortyzacji dla poszczególnych miesięcy roku rozrachunkowego (ewidencja bilansowa),
F_ST_PKST12_ROK	stany wartości początkowej, umorzenia i amortyzacji dla poszczególnych miesięcy roku rozrachunkowego (ewidencja podatkowa),
F_ST_NPKST12_ROK	stany wartości początkowej, umorzenia i amortyzacji dla poszczególnych miesięcy roku rozrachunkowego (ewidencja nie podatkowa),
S_OBROTY	dokumenty obrotowe wprowadzane przez operatora,
S_DANE_MC	dokumenty generowane przez system podczas przetwarzania,
S_DANE_ROK	dokumenty z okresów ubiegłych

Struktura tabel

Tabela **S_KST**:

ID_KST	unikalny identyfikator środka trwałego (pole wypełniane przez system),
GRUPA	grupa (pierwszy znak klasyfikacji środków trwałych – pole wypełniane przez system),
KL_RODZ	klasyfikacja środków trwałych (wybór ze słownika),
NR_INW	numer inwentarzowy,
NAZWA	nazwa środka trwałego,
ROK_PRZYJ	rok przyjęcia do ewidencji (pole wypełniane przez system),
DATA_PRZYJ	data przyjęcia do ewidencji,
DATA_NAB	data nabycia,
DATA_LIKW	data zdjęcia ze stanu (pole wypełniane przez system),
DATA_UM	data całkowitego umorzenia (pole wypełniane przez system),
WYR_AM	wyróżnik amortyzacji (wybór ze słownika),

KONTO	konto amortyzacji,
CHARI	charakterystyka środka trwałego,
NOWY_UZYW	przyjmuje wartości N/U - środek nabyty jako nowy ('N') lub używany ('U'),
STOPA	roczna stawka amortyzacji (ewidencja bilansowa),
PSTOPA	roczna stawka amortyzacji (ewidencja podatkowa),
NPSTOPA	roczna stawka amortyzacji (ewidencja nie podatkowa),
PRAC	dział klasyfikacji budżetowej,
ZADANIE	zadanie inwestycyjne,
MIEJSC	lokalizacja podstawowa,
ULICA	lokalizacja podrzędna,
NR_APORTU	numer aportu,
PKWIU	pole nieużywane,
NECZYNNY	przyjmuje wartości T/N – środek czasowo nieczynny,

Pola WART_BO, PWART_BO, NPWART_BO wypełniane są przez system, za wyjątkiem trybu wprowadzania BO, gdy edytuje je użytkownik.

WART_BO	wartość początkowa na BO roku obliczeniowego (ewidencja bilansowa),
PWART_BO	wartość początkowa na BO roku obliczeniowego (ewidencja podatkowa),
NPWART_BO	wartość początkowa na BO roku obliczeniowego (ewidencja nie podatkowa),

Poniższe pola wypełniane są automatycznie przez system podczas procesów obliczeniowych przetwarzania, zamykania miesiąca obliczeniowego i zamykania roku obliczeniowego.

WART	wartość początkowa m-ca poprzedniego + obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja bilansowa),
PWART	wartość początkowa m-ca poprzedniego + obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja podatkowa),
NPWART	wartość początkowa m-ca poprzedniego + obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja nie podatkowa),
WART_M	wartość początkowa - obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja bilansowa),
PWART_M	wartość początkowa - obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja podatkowa),
NPWART_M	wartość początkowa - obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja nie podatkowa),
UM_N_BO	umorzenie narastające na BO roku obliczeniowego (ewidencja bilansowa),
PUM_N_BO	umorzenie narastające na BO roku obliczeniowego (ewidencja podatkowa),
NPUM_N_BO	umorzenie narastające na BO roku obliczeniowego

	(ewidencja nie podatkowa),
UM_N	umorzenie narastające m-ca poprzedniego + obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja bilansowa),
PUM_N	umorzenie narastające m-ca poprzedniego + obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja podatkowa),
NPUM_N	umorzenie narastające m-ca poprzedniego + obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja nie podatkowa),
UM_R	umorzenie roczne m-ca poprzedniego + obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja bilansowa),
PUM_R	umorzenie roczne m-ca poprzedniego + obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja podatkowa),
NPUM_R	umorzenie roczne m-ca poprzedniego + obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja nie podatkowa),
UM_M	umorzenie - obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja bilansowa),
PUM_M	umorzenie - obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja podatkowa),
NPUM_M	umorzenie - obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja nie podatkowa),
AM_R	amortyzacja roczna m-ca poprzedniego + obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja bilansowa),
PAM_R	amortyzacja roczna m-ca poprzedniego + obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja podatkowa),
NPAM_R	amortyzacja roczna m-ca poprzedniego + obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja nie podatkowa),
AM_M	amortyzacja - obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja bilansowa),
PAM_M	amortyzacja - obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja podatkowa),
NPAM_M	amortyzacja - obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja nie podatkowa),
NETTO_BO	wartość netto na BO roku obliczeniowego (ewidencja bilansowa),
PNETTO_BO	wartość netto na BO roku obliczeniowego (ewidencja podatkowa),
NPNETTO_BO	wartość netto na BO roku obliczeniowego (ewidencja nie podatkowa),
WART_P_L	wartość początkowa przed likwidacją,
UM_P_L	umorzenie narastające przed likwidacją,
DOKUM_L	symbol dokumentu likwidacyjnego,
ZLIK WIDOWANY	środek zlikwidowany i nie widoczny w kartotece

Tabela S_KST_ROK:

ID_KST	unikalny identyfikator środka trwałego (pole wypełniane przez system),
KL_RODZ	klasyfikacja środków trwałych,
NR_INW	numer inwentarzowy,
ROK	rok obliczeniowy,
WART_BO	wartość początkowa na BO roku obliczeniowego (ewidencja bilansowa),
PWART_BO	wartość początkowa na BO roku obliczeniowego (ewidencja podatkowa),
NPWART_BO	wartość początkowa na BO roku obliczeniowego (ewidencja nie

UM_N_BO	podatkowa), umorzenie narastające na BO roku obliczeniowego (ewidencja bilansowa),
PUM_N_BO	umorzenie narastające na BO roku obliczeniowego (ewidencja podatkowa),
NPUM_N_BO	umorzenie narastające na BO roku obliczeniowego (ewidencja nie podatkowa),
UM_R	umorzenie roczne m-ca poprzedniego + obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja bilansowa),
PUM_R	umorzenie roczne m-ca poprzedniego + obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja podatkowa),
NPUM_R	umorzenie roczne m-ca poprzedniego + obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja nie podatkowa),
AM_R	amortyzacja roczna m-ca poprzedniego + obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja bilansowa),
PAM_R	amortyzacja roczna m-ca poprzedniego + obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja podatkowa),
NPAM_R	amortyzacja roczna m-ca poprzedniego + obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja nie podatkowa),

Tabela F_ST_BKST12_ROK: (ewidencja bilansowa)

ID_KST	unikalny identyfikator środka trwałego (pole wypełniane przez system),
KL_RODZ	klasyfikacja środków trwałych,
NR_INW	numer inwentarzowy,
ROK	rok obliczeniowy,
WART_YY	wartość początkowa po aktualizacji wyceny,
WART_01..12	wartość początkowa poszczególnych miesięcy roku obliczeniowego,
UM_N_01..12	umorzenie narastające poszczególnych miesięcy roku obliczeniowego,
UM_R_01..12	umorzenie roczne poszczególnych miesięcy roku obliczeniowego,
AM_R_01..12	amortyzacja roczna poszczególnych miesięcy roku obliczeniowego

Tabela F_ST_PKST12_ROK: (ewidencja podatkowa)

Tabela tożsama strukturalnie i funkcjonalnie z tabelą F_ST_BKST12_ROK

Tabela F_ST_NPKST12_ROK: (ewidencja nie podatkowa)

Tabela tożsama strukturalnie i funkcjonalnie z tabelą F_ST_BKST12_ROK

Tabela S_OBROTY:

ID_OBROTY	unikalny identyfikator dowodu (pole wypełniane przez system),
ID_KST	unikalny identyfikator środka trwałego (pole wypełniane przez system),
DOK	symbol dokumentu obrotowego,
NR	numer dokumentu obrotowego,
LP	liczba porządkowa,
KL_RODZ	klasyfikacja środków trwałych,

NR_INW	numer inwentarzowy,
ROK	rok obliczeniowy,
MIESIAC	miesiąc obliczeniowy,
WART_Z	wartość początkowa – obrót m-ca obliczeniowego (ewidencja bilansowa),
PWART_Z	wartość początkowa – obrót m-ca obliczeniowego (ewidencja podatkowa),
NPWART_Z	wartość początkowa – obrót m-ca obliczeniowego (ewidencja nie podatkowa),
UM_Z	umorzenie - obrót m-ca obliczeniowego (ewidencja bilansowa),
PUM_Z	umorzenie - obrót m-ca obliczeniowego (ewidencja podatkowa),
NPUM_Z	umorzenie - obrót m-ca obliczeniowego (ewidencja nie podatkowa),
AM_Z	amortyzacja - obrót m-ca obliczeniowego (ewidencja bilansowa),
PAM_Z	amortyzacja - obrót m-ca obliczeniowego (ewidencja podatkowa),
NPAM_Z	amortyzacja - obrót m-ca obliczeniowego (ewidencja nie podatkowa)

Tabela S_DANE_MC:

Tabela tożsama strukturalnie i funkcjonalnie z tabelą S_OBROTY

Tabela S_DANE_ROK:

Tabela tożsama strukturalnie i funkcjonalnie z tabelą S_OBROTY

Algorytmy obliczeń

Przetwarzanie

Etap 1: Usunięcie wszystkich danych z tabeli roboczej S_Dane_MC

Etap 2: Pobranie dowodów obrotowych za okres obliczeniowy z tabeli S_OBROTY i przepisanie ich do tabeli S_DANE_MC

Etap 3: Generowanie dowodów ZZZ w tabeli S_DANE_MC zawierających miesięczny odpis umorzeniowy/amortyzacyjny wyliczany wg formuły:

a) dla środków nie umarzanych lub całkowicie umorzonych
 $odpis = 0$

b) dla pozostałych środków w miesiącach 01-11
 $odpis = \text{wartość początkowa} * \text{roczna stawka amortyzacji} / 12$

c) dla pozostałych środków w miesiącu 12
 $odpis = \text{wartość początkowa} * \text{roczna stawka amortyzacji} - (\text{wartość początkowa} * \text{roczna stawka amortyzacji} / 12) * 11$

W przypadku degresywnej metody naliczania za podstawę obliczeń bierze się nie aktualną wartość początkową, a wartość netto z początku roku rozrachunkowego.

Etap 4: Wpisanie do tabeli S_KST łącznych zmian wartości początkowej, umorzenia i

amortyzacji dla każdego środka trwałego.

Zamknięcie miesiąca obliczeniowego

Etap 1: Przepisanie danych z tabeli roboczej S_Dane_MC do tabeli S_DANE_ROK

Etap 2: Aktualizacja tabeli S_KST - utworzenie bilansu otwarcia następnego okresu obliczeniowego wg formuły:

$$\begin{aligned} WART &= WART + WART_M; & WART_M &= 0; \\ UM_N &= UM_N + UM_M; \\ UM_R &= UM_R + UM_M; & UM_M &= 0; \\ AM_R &= AM_R + AM_M; & AM_M &= 0; \end{aligned}$$

Zamknięcie roku obliczeniowego

Etap 1: Zamknięcie miesiąca grudnia

Etap 2: Przepisanie danych z tabeli S_KST do tabeli archiwalnej S_KST_ROK

Etap 3: Zerowanie danych rocznych w tabeli S_KST

$$\begin{aligned} UM_R &= 0; \\ AM_R &= 0; \end{aligned}$$

Etap 4: Dezaktywacja środków zlikwidowanych (o zerowej wartości początkowej i zerowym umorzeniu). W tabeli S_KST pole ZLIKWIDOWANY przyjmuje wartość '*'.

Etap 5: Utworzenie bilansu otwarcia następnego roku obliczeniowego wg formuły:

$$\begin{aligned} WART_BO &= WART; \\ UM_N_BO &= UM_N; \end{aligned}$$

4. System Gospodarka Magazynowa i Faktura:

Specyfikacja zbiorów

Informacje wprowadzane do systemu przez operatora oraz dane powstałe jako wynik działania zawarte są w jednej bazie danych wspólnej dla wszystkich aplikacji działających u konkretnego użytkownika. Jest to zintegrowana baza danych o nazwie MANAGER.GD. W ramach jej struktury wewnętrznej, która decyduje o alokacji danych, wyróżnia się tzw. tabele. Część z nich stanowi podstawowe elementy systemu GM i Faktura, zawierające najistotniejsze dane, część natomiast to tabele o znaczeniu pomocniczym. Do tabel głównych zaliczamy:

System GM:

M_KIMMAG	kartotekę indeksów materiałowych,
M_KSM	kartoteka stanów magazynowych,
M_KSM_ARCH	kartoteka stanów magazynowych (archiwalna),
M_OBROTYNAG	nagłówki wprowadzanych dokumentów m-ca bieżącego lub następnego,
M_OBROTYLP	pozycje wprowadzanych dokumentów m-ca bieżącego lub następnego,
M_OBROTYNAG_ARCH	nagłówki wprowadzanych dokumentów z m-cy zamkniętych,
M_OBROTYLP_ARCH	pozycje wprowadzanych dokumentów z m-cy zamkniętych,
M_TABDOW	kartoteka dokumentów magazynowych,
M_TABMAG	kartoteka magazynów,
M_KONMAT	kartoteka kont materiałowych,

System Faktura:

M_FAKTURY	nagłówki wprowadzanych dokumentów sprzedaży (faktur),
M_FAKTURYPOZ	pozycje wprowadzanych dokumentów sprzedaży,
M_TABDOK	kartoteka dokumentów sprzedaży (faktury, korekty faktur,)

Struktura zbiorów

Dla wybranych tabel przedstawiono poniżej wykaz pól wraz z krótkim opisem ich zawartości.

System GM

Kartoteka indeksów materiałowych M_KIMMAG

INDEKS	oznaczenie literowo-cyfrowe wprowadzanych pozycji magazynowych,
KOD_SWW	kod zgodny z Systematycznym Wykazem Wyrobów,
SYMB_VAT	przypisany do indeksu (podpowiadany) % podatku VAT,
TYP_OPAK	rodzaj opakowania przypisany do indeksu,
IL_W OPAK	ilość sztuk mieszcząca się w opakowaniu,
MAGAZYN	przypisany symbol magazynu do indeksu,
KON_MAT	przypisane konto materiałowe do indeksu,
ZAPAS_MIN	zapas minimalny, do którego będą przyrównywane stany magazynowe,

ZAPAS_NORM zapas minimalny, do którego będą przyrównywane stany magazynowe,
 ZAPAS_MAX zapas maksymalny, do którego będą przyrównywane stany magazynowe,
 JM_ZAK jednostka miary dla przychodów,
 JM_SPR jednostka miary dla rozchodów,
 REL_JM_ZAK przelicznik jednostki magazynowej do jedn. miary przychodu,
 CENA_SPI do 6 podpowiadane ceny sprzedaży,
 REL_JM_SP przelicznik jednostki magazynowej do jedn. miary rozchodu,

Kartoteka stanów magazynowych M_KSM

MAGAZYN kod magazynu,
 KON_MAT kod konta materiałowego,
 INDEKS oznaczenie literowo-cyfrowe pozycji w magazynie,
 NR_PARTII dodatkowe oznaczenie pozycji, w magazynie (wyróżnik rodzaju dostaw),
 CENA_EWID cena ewidencyjna pozycji magazynowych,
 MCBO_ILOSC stan ilościowy na początek miesiąca obliczeniowego pozycji w magazynie,
 MCBO_WART stan wartościowy na początek miesiąca obliczeniowego pozycji w magazynie,
 MCPR_ILOSC przychody ilościowe w m-cu obliczeniowym,
 MCPR_WART przychody wartościowe w m-cu obliczeniowym,
 MCRO_ILOSC rozchody ilościowe w m-cu obliczeniowym,
 MCRO_WART rozchody wartościowe w m-cu obliczeniowym,
 NSPR_ILOSC przychody ilościowe w m-cu następnym,
 NSPR_WART przychody wartościowe w m-cu następnym ,
 NSRO_ILOSC rozchody ilościowe w m-cu następnym,
 NSRO_WART rozchody wartościowe w m-cu następnym ,
 REZEW_ILOSC ilość zarezerwowana,
 DATA_PARTII data prowadzenia danej pozycji do magazynu,
 CENA_PRZYCH cena, z jaką przyjęto daną pozycję do magazynu,

Kartoteka stanów magazynowych M_KSM_ARCH

ROK_OB. rok obliczeniowy,
 MIESIAC_OB. miesiąc obliczeniowy,
 MAGAZYN kod magazynu,
 KON_MAT kod konta materiałowego,
 INDEKS oznaczenie literowo-cyfrowe pozycji w magazynie,
 NR_PARTII dodatkowe oznaczenie pozycji, w magazynie (wyróżnik rodzaju dostaw),
 CENA_EWID cena ewidencyjna pozycji magazynowych,
 MCBO_ILOSC stan ilościowy na początek miesiąca obliczeniowego pozycji w magazynie,
 MCBO_WART stan wartościowy na początek miesiąca obliczeniowego pozycji w magazynie,
 MCPR_ILOSC przychody ilościowe w m-cu obliczeniowym,
 MCPR_WART przychody wartościowe w m-cu obliczeniowym,
 MCRO_ILOSC rozchody ilościowe w m-cu obliczeniowym,
 MCRO_WART rozchody wartościowe w m-cu obliczeniowym,
 NSPR_ILOSC przychody ilościowe w m-cu następnym,
 NSPR_WART przychody wartościowe w m-cu następnym ,
 NSRO_ILOSC rozchody ilościowe w m-cu następnym,

NSRO_WART rozchody wartościowe w m-cu następnym ,
REZEW_ILOSC ilość zarezerwowana,
DATA_PARTII data prowadzenia danej pozycji do magazynu,
CENA_PRZYCH cena, z jaką przyjęto daną pozycję do magazynu,

Kartoteka obrotów M_OBROTYNAG

MAGAZYN kod magazynu,
ROK_OB. rok obliczeniowy,
REJESTR symbol rejestru, do którego został wprowadzony dokument,
DOKUMENT symbol wprowadzonego dokumentu,
NUMER numer dokumentu,
DATA_DOKUM data dokumentu,
DATA_DYSP data dyspozycji,
DATA_ZM data zmiany dokumentu,
KONTRAHENT symbol kontrahenta,
OPIS opis do dokumentu,
OPERATOR symbol operatora systemu,
MG_MM symbol magazynu, dla dokumentów przesunięcia,
KM_MM symbol konta materiałowego, dla dokumentów przesunięcia,
BLOKADA znacznik blokujący poprawę dokumentu,

Kartoteka obrotów M_OBROTYP

MAGAZYN kod magazynu,
ROK_OB. rok obliczeniowy,
REJESTR symbol rejestru, do którego został wprowadzony dokument,
DOKUMENT symbol wprowadzonego dokumentu,
NUMER numer dokumentu,
LP liczba porządkowa pozycji na dokumencie,
INDEKS symbol materiału, towaru,
KON_PRZEC konto przeciwstawne,
KON_MAT konto materiałowe,
JM jednostka miary,
ILOSC ilość,
CENA_EWID cena ewidencyjna,
WARTOSC wartość,
NA_DOKUMENT nr faktury do dokumentu WZ,
ROK_PODPOW rok z przewodnika, zlecenia, zamówienia,
CENA_SPRZED cena sprzedaży,
UPUST_MARZA zastosowany upust,
MIES_NAST. znacznik czy dokument na m-c następnym,
NR_PARTII symbol nr partii,
PRZ_ROZ określenie (przychód-rozchód),
DO_MTBD czy aktywne triggery,
ID_POZ identyfikator nadawany przez system,
CENA_PRZYCH cena zakupu,

DATA_WAZ	data ważności,
LOKALIZACJA	lokalizacja,
WARTOSC_PRZYCH	wartość przychodu,
PRZEL	przelicznik,
CENA_ALTER	cena alternatywna,
ILOSC_ALTER	ilość alternatywna,
JM_ALTER	jednostka miary alternatywna,
SYMBOL_DOST	symbol dostawcy,
KONTO_KOSZT	konto kosztowe,
CALOSC	widoczny lub niewidoczny w fakturze,
KM_MM	konto materiałowe przy dokumentach MM,
STAN_IL	stan ilościowy,
STAN_WA	stan wartościowy,

Kartoteka obrotów M_OBROTYNAG_ARCH

MAGAZYN	kod magazynu,
ROK_OB.	rok obliczeniowy,
REJESTR	symbol rejestru, do którego został wprowadzony dokument,
DOKUMENT	symbol wprowadzonego dokumentu,
NUMER	numer dokumentu,
DATA_DOKUM	data dokumentu,
DATA_DYSP	data dyspozycji,
DATA_ZM	data zmiany dokumentu,
KONTRAHENT	symbol kontrahenta,
OPIS	opis do dokumentu,
OPERATOR	symbol operatora systemu,
MG_MM	symbol magazynu, dla dokumentów przesunięcia,
KM_MM	symbol konta materiałowego, dla dokumentów przesunięcia,
MIESIAC_OB.	miesiąc obliczeniowy,

Kartoteka obrotów M_OBROTYLP_ARCH

MAGAZYN	kod magazynu,
ROK_OB.	rok obliczeniowy,
REJESTR	symbol rejestru, do którego został wprowadzony dokument,
DOKUMENT	symbol wprowadzonego dokumentu,
NUMER	numer dokumentu,
LP	liczba porządkowa pozycji na dokumencie,
INDEKS	symbol materiału, towaru,
KON_PRZEC	konto przeciwstawne,
KON_MAT	konto materiałowe,
JM	jednostka miary,
ILOSC	ilość,
CENA_EWID	cena ewidencyjna.
WARTOSC	wartość,
NA_DOKUMENT	nr faktury do dokumentu WZ.

ROK_PODPOW	rok z przewodnika, zlecenia, zamówienia,
CENA_SPRZED	cena sprzedaży,
UPUST_MARZA	zastosowany upust,
MIES_NAST.	znacznik czy dokument na m-c następny,
NR_PARTII	symbol nr partii,
PRZ_ROZ	określenie (przychód-rozchód),
DO_MTBD	czy aktywne triggery,
ID_POZ	identyfikator nadawany przez system,
CENA_PRZYCH	cena zakupu,
DATA_WAZ	data ważności,
LOKALIZACJA	lokalizacja,
WARTOSC_PRZYCH	wartość przychodu,
PRZEL	przelicznik,
CENA_ALTER	cena alternatywna,
ILOSC_ALTER	ilość alternatywna,
JM_ALTER	jednostka miary alternatywna,
SYMBOL_DOST	symbol dostawcy,
KONTO_KOSZT	konto kosztowe,
CALOSC	widoczny lub niewidoczny w fakturze,
KM_MM	konto materiałowe przy dokumentach MM,
MIESIAC_OB.	miesiąc obliczeniowy,
STAN_IL	stan ilościowy,
STAN_WA	stan wartościowy,

Kartoteka dokumentów M_TABDOW

SYMBOL	symbol dokumentu,
NAZWA	nazwa dokumentu,
KOD	kod dokumentu,
NR_TYP	sposób numeracji,
NR_MAG	numeracja wzgl. magazynu,
NA_DOKUMENT	czy dotyczy faktury,
PRZ_ROZ	rodzaj dokumentu (przychód-rozchód),
PODPowiedz	podpowiedź dokumentu (zlecenie, przewodnik,)
SPBUDNR_PARTII	sposób budowy numeru partii,
TWORZY_PARTIE	czy dokument tworzy stan magazynowy wg numeru partii,
KONTRAH	czy na dokumencie występuje kontrahent,
DO_ZLEC	czy konto kosztowe w nagłówku dokumentu,
GENERUJE	czy generuje inny dokument,
DATA_WAZ	możliwość edycji dodatkowego pola,
LOKALIZACJA	możliwość edycji dodatkowego pola,
ROZL_ZAK	czy dokument do rozliczenia zakupu,
KONTROLA_LOK	kontrola lokalizacji
KONTROLA_DAT_WAZ	kontrola dat ważności
DOKL_IL	dokładność pokazywania ilości,
DOKL_WA	dokładność pokazywania wartości,
DRUK_STANDARD	forma wydruku dokumentów,

BLOK_IL_WA blokada ilości i wartości,

Kartoteka dokumentów M_TABMAG

SYMBOL symbol magazynu,
NAZWA nazwa dokumentu,
KONTO konto księgowe,

Kartoteka dokumentów M_KONMAT

SYMBOL symbol konta materiałowego,
NAZWA nazwa konta materiałowego,
KONTO_ZAPAS konto księgowe zapasowe,
RODZAJ_CEN rodzaj cen,
KONTO_SPRZED konto księgowe sprzedaży,
OPIS opis,
KONTO_K_SP konto księgowe kosztowe sprzedaży,

System FAKTURA

Kartoteka faktur - nagłówki M_FAKTURY

ID_NAG identyfikator nadawany przez system,
ROK rok faktury,
REJESTR rejestr faktury,
TYP rodzaj faktury,
SYMBOL numer faktury,
NR_KLIENTA numer kontrahenta,
DATA_FAK data faktury,
DATA_SPRZED data sprzedaży,
SPOSÓB_ZAPL sposób zapłaty,
TERMIN_ZAPL termin zapłaty za fakturę,
TRANSPORT sposób transportu,
WALUTA rodzaj waluty,
KURS_WALUTY kurs waluty,
UWAGI pole z uwagami,
DATA_ZM data zmian,
OPER symbol operatora,
NR_PLATNIKA symbol płatnika faktury,
NR_ODBIORCY symbol odbiorcy faktury,
SYMBOL_LOK symbol rodzaju lokalizacji,
DNI_ZAPLATY dni zapłaty za fakturę,
NA_DOKUMENT informacja o sposobie utworzenia faktury (np. nr WZ-tki),
SKAD_KOPIA skąd skopowano fakturę,
KOD_DOKUM kod księgowy dokumentu.
KOD_AKWIZYT kod akwizytora.

WARTOSC_ZAPL wartość zapłaty za fakturę,

Kartoteka faktur - pozycje M_FAKTURYPOZ

ID_POZ	identyfikator dla pozycji nadawany przez system,
ID_NAG	identyfikator dla nagłówka nadawany przez system,
LP	liczba porządkowa pozycji,
INDEKS	indeks pozycji towaru, wyrobu,
ILOSC	ilość,
CENA	cena sprzedaży,
WART_VAT	wartość vat-u,
MAGAZYN	symbol magazynu w przypadku sprzedaży w powiązaniu z GM,
KON_MAT	symbol konta materiałowego w przypadku jak wyżej,
NA_DOKUMENT	informacja o sposobie utworzenia faktury (np. nr WZ-tki),
SKAD_KOPIA	skąd skopiowano fakturę,
DATA_ZM	data zmian,
OPER	symbol operatora,
VAT	kod vat-u,
RABAT	wielkość rabatu,
CENA_JEDN	cena sprzedaży bez rabatu,
PROCENT_VAT	procent vat-u,
WARTOSC	wartość netto pozycji,
PRZEDMIOT	opis pozycji wpisany z 'ręki',

Kartoteka rodzajów dokumentów M_TABDOW

SYMBOL	symbol dokumentu sprzedaży,
NAZWA	nazwa dokumentu,
SP_OBL_VAT	sposób liczenia vat-u,
FISKALIZACJA	czy dokument fiskalny,
POWIAZ_OBROT	czy powiązanie z dokumentem magazynowym,
DOKUM_OBROT	rodzaj dokumentu magazynowego,
KOREKTA	czy dokument korygujący,
REJESTRDOS	odpowiednik dokumentu w systemie DOS,
KONTO	konto księgowo,